

отъ другы земи най-добры масторы; а на стокж-тж, що иде отвѣнъ, качилъ мыто-то, отъ това станжла пò-скжпа, та хората напускли да купувать вънкапињ стокж. Той съ залѣгание-то си направилъ голѣмы успѣхы. За малко врѣмѧ французски-ты фабрики зели да вадять пò-хубавж стокж отъ другы-ты земи, и французска-та стока зела да ся харчи по всичкж Европж; най-хубавы копринены работы излизали отъ лонскы-ты фабрики. Царь-тъ и негови-ти чиновници глядали да ся харчи фабриканска-та стока, та зели да подбуждать богаты-ты да живѣять болярски. Колберъ за нѣколко врѣмѧ повдигнжъ тръговињ-тж на Франциј и напѣлнилъ хазнж-тж. Нѣ разноски-ты на Людовика XIV отъ день на день ставали повече, едно отъ богато-то живѣеніе, и друго отъ тяжки войны. На царя като трѣбали много пары да разнася, Колберъ ся принудилъ послѣ да покачи даваніе-то и мыто-то. Той ся мжчилъ да запре да ся неразносить толкова пары; нѣ царь-тъ зелъ да го не обычя; па и народъ-тъ зелъ да го не обычя, за дѣто го товарялъ съ тяжки даноци.

Вторый помощникъ на Людовика XIV, военный министръ Лувуа, нагласилъ французскж-тж войскж, така щото та станжла за примѣръ на другы-ты народы. Лувуа турилъ въ войскж-тж строгъ законъ, и облѣклъ единакво всичкж-тж войскж. Пѣшици-ты научилъ да стжнятъ изедно, и, намѣсто напрѣдни-ты сулици, далъ имъ пушки съ бранило.

Царскій дворъ. Людовикъ XIV много залѣгалъ да уряди и накыти царевы-ты си дворове. Първо той въвелъ най-строгъ етикетъ; никой не можалъ да говори съ царя безъ изволение. Всякого неможело да ся иде у царевы-ты дворове. Князове-ти и прѣви-ти чиновници ся находили при царя всякж зарань кога става отъ сѣнъ и ся обличя; и всичкы-ти му помагали да ся обличя. Слѣдъ това отывалъ въ царскж-тж църквж, дѣто го чякали всичкы-ти царедворци; слѣдъ църквж заедно съ министры-ты си глядалъ работы-ты на царщинж-тж. Слѣдъ пладне обѣдаваль, и ся разговарялъ съ домашны-